

CN Tr nh Tr n Thái - Khoa Hóa Sinh

Ch t đ c da cam là m t lo i vũ khí hóa h c đáng chú ý nh t đ c s d ng b i quân đ i Hoa K trong chi n tranh Vi t Nam, đ c phân lo i là tàn phá. M c đích chính c a nó là phá r ng chi n l c, phá h y đ che ph r ng và các ngu n th c ph m c n thi t đ th c hi n và phát tri n b n v ng phong cách chi n tranh du kích B c Vi t. Vi c s d ng ch t đ c da cam c a M đ t đ n đ nh trong Chi n d ch Ranch Hand , trong đó v t li u (có t p ch t c c đ c, dioxin) đ c r i trên 4,5 tri u m u đ t Vi t Nam t 1961 đ n 1971.

Dioxin đ c c quan nghi n c u Ung th qu c t phân lo i là ch t gây ung th ng i.

Ti p xúc ng n h n c a con ng i v i m c đ cao c a dioxin có th đ n đ n t n th ng da và ch c năng gan b thay đ i. Ti p xúc lâu dài có liên quan đ n suy gi m h th ng mi n đ ch, h th n kinh đang phát tri n, h th ng n i ti t và ch c năng sinh s n.

Trong 10 năm, t 1961 đ n 1971, c a chi n tranh Vi t Nam, quân đ i M đã r i h n 18,2 tri u gallon ch t đ c da cam v i thành ph n ch a dioxin xu ng h n 10% di n tích đ t mi n nam Vi t Nam, làm nhi m đ c và tàn phá hàng tri u hécta r ng và đ t nông nghi p. Nhi u ng i cho r ng ngoài tác h i cho môi tr ng, hóa ch t này còn gây h u qu tr m tr ng cho tính m ng, s c kh e c a nhi u ng i Vi t, th m chí t i các th h sinh ra sau chi n tranh.

M t khi Dioxin xâm nh p vào c th , chúng t n t i trong m t th i gian dài vì tính n đ nh hóa h c c a chúng và kh năng chúng đ c h p thu b i mô m , n i chúng đ c l u tr trong c th . Chu k bán rã c a trong c th đ c c tính là 7 đ n 11 năm.

c tính có kho ng 4,8 tri u ng i Vi t Nam b nhi m ch t đ c da cam/dioxin, s ng t p trung t i các t nh đ c đ ng Tr ng S n và biên gi i v i Campuchia. Hàng trăm nghìn ng i trong s đó đã qua đ i. Hàng tri u ng i và c con cháu c a h đang ph i s ng trong b nh t t, nghèo khó do di ch ng c a ch t đ c da cam.

Dù chi n tranh đã k t thúc h n 43 năm nh ng Dioxin t ch t da cam v n t n t i trong môi tr ng Vi t Nam, l ng đ ng trong đ t và tr m tích và xâm nh p vào chu i th c ăn thông qua đ ng v t và cá nuôi trong khu v c b ô nhi m. Hi n nay, các đi m nóng v Dioxin đang đ c x lý môi tr ng. Bên c nh đó c n khuy n cáo ng i dân h n ch ti p xúc v i các khu v c ô nhi m.

Tài li u tham kh o

1.http://en.wikinews.org/wiki/Dioxins_and_their_effects_on_human_health

2.http://en.wikipedia.org/wiki/Effects_of_Agent_Orange_on_the_Vietnamese_people